

his singulis, & universis saepe actum fit, ordinatio mali curatio habebitur; & liquet, cur serum lactis, lac ebutyratum, aquae medicatae, toties desperata hujus morbi mala sanaverint? & quae? Cur acidi succi horaei maturi pomorum aurantium, citriorum, limoniorum, granatorum, acetosae, acetosellae, aceti, vini rhenani, mosellani, toties specifica huic morbo, & quando? Cur adstringentia austera, ut Rheum, Lapathum, Tamariscus, Capparis, vinum austerum nigrum, rubrumve, ut & chalybs, adeo saepe bona? & ubi? Cur acerrima aromata, Cochlearia, Lepidium, Nasturtia, Arum, Raphani, Piper, Zingiber, sempervivum minus acre, sales alcalini volatiles, fixi, oleosi, aromatici, saponacei, iterum saepe sola prosint? Cur, quod uni scorbutico salutare, id exitiale idem alteri fiat? Cur ergo non nomini hujus mali studendum sit, sed ejus tantum singulari, ac si alius foret morbus, genio.

C A C H E X I A.

1166. Cachexiae nomine intelligi solet ea dispositio Corporis, quae nutritionem ejus depravat per totum illius habitum simul.

1167.

1167. Adeoque pro causa agnoscit vel liquidi nutrientis depravatam indolem quamlibet, vel vitium vasorum receptorum, vel defectum facultatis applicantis.

1168. Humoris depravatio oritur 1. ab assumtis, quae a virtute mutante in nobis non possunt assimilari restituendis: qualia cibi farinacei, leguminosi, crassi, fibrosi, pingues, acres, aquosi, viscosi. (69.) Corpora indigerenda, ut cespites, creta, arenae, calx &c. 2. Ab defectu motus animalis in otio, corpore, somno nimio. 3. a vitiatis organis per debilitatem nimiam, (41. 42. 43. 44) aut nimium robur; (50. 92. &c.) liquidisve vitio non facili medicabili: (60. 69. 76. 106. 107. 406.) hisce causam praebent multa, ut omnes secretiones nimiae, qualescunque demum fuerint, vomitus, diarrhoea quaelibet, dysenteria, haemorrhagia quaelibet, visceris singularis vitium scirrhosum &c. retentio quaelibet secernendi.

1169. Patet vero, has causas semel positas, vel minuendo solida, vel infarciendo ea liquidis libere transfluere ineptis, agere; unde duplex notabilis hujus mali effectus, Tabes sc. vel Leucophlegmatia, & Hydrops Anasarca.

1170. Quin & pro vario colore, mole,
te-

tenacitate, acrimonia, fluiditate liquidi infarcti varii admodum morbi, ut Cachexiae effectus, prodire solent: Cutis sc. albitudo, pallor, flavedo, lividitas, rubedo, viror, nigritudo, fuscus color; gravitas; tumor sub oculis, & partium tenuissimarum; flatus, oedema partium a corde remotarum; Cordis arteriarumque palpitationes, ad minimum motum admodum auctae; Urinae crudae, tenues; sudores spontanei aquosi plane; tandemque marcor, vel Leucophlegmatia & Hydrops.

1171. Vitium vasorum receptorum bona liquida nutritia universale fingi vix potest ullum; tamen nimia contractilitas & laxitas, atque inde pendentia vitia pro causis admitti possunt: de quibus actum (24. ad 58.).

1172. Defectu facultatis applicantis nutritio universalis impeditur; si vires circulantes sunt nimis languidae, vel nimis violentae (92. ad 107.).

1173. Ex quibus diagnosis morbi facilis: prognosin firmat consideratio causae, durationis, effectus, gradusque mali.

1174. Quin patet, etiam curationem semper quidem requirere 1. aliquando nimis acris, fluidique mitigationem, inspissationemque modicam, 2. Tenacis, haerent-

rentisque, dissolutionem atque fluxilitatem. Sed quum a tam variis causis haec duo oriri queant, (1168. 1169. 1170.) inprimis necessarium esse pro harum diversitate variare & medicamenta, & modum his utendi.

1175. Maxime curandum, ut victus sit ex his, quae liquidis sanis similia, facile transmittenda, causae singulari morbi adversa, aegroque inprimis grata sunt.

1176. Tum ut optime digeri queant, condimentis, potu vinoso, exercitio, aere, procurandum.

1177. Ut vero organa primarum Coctionum itidem bene disponantur, leni digestivo, vomitivo, purgante, roborante, prospiciendum.

1178. Et ubi horum usu viae laxatae, materies morbosa atrenuata erit, tum attenuantibus, diureticis, sudoriferis insistendum.

1179. Ultimo Chalybeatis utendum, Alcalinis, Saponatis, cum exercitio cursus, vectionis, frictionis, balnei.

1180. Haec autem ex variis peti, varie praeparari, applicarique debent, pro causa proxima cognita.

1181. Ubi vero a nimia acrimonia consumptio, & tabes Cachectica, inquirendum in acrimoniae speciem, si fieri queat, I. per
in-

indagationem causae Cachexiae (1168.).
2. Temperiei morbi, aegrique, 3. symptomatum. 4. Excretorumque.

1182. Haec cognita corrigenda suis contrariis (vid. 1166.)

EMPYEMA.

1183. Quoties intra pulmones & pleuram pus in Thoracis cavo colligitur Empyema est.

1184. Quod semper supponit vomitam purulentam fuisse ruptam, cujus elapsus pus Thorace recipitur.

1185. Tales sunt vomitae. 1. Pulmonum ab inflammatione horum (820. 867.). a sputo sanguineo, a materie ad fluorem inepta his impacta. 2. Pleurae ab inflammatione hujus, (875.) a vulnere externe inflictio levi, cito externe clauso, interne rupto (298.), a contusione hujus, vel rptione tecta suppuratum abeunte (324.) 3. Diaphragmatis inflammati, suppurati, in superiora rupti (907. 910.). 4. Mediastini similiter affecti. (877.). ut & 5. Pericardii ipsius (877.).

1186. Cognoscitur futurum 1. ab inflammatione quinque partium (1185.) nulla coctione, revulsione, crisi, medicamento depurata, sed cum horrore vago, febrili-